

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 5 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Presvetli cesar delegacijam.

Vsako leto se zberejo tako imenovane delegacije, da sklenejo, koliko sme skupna avstro-ogerska vlada potrositi za skupne državne zadeve, namreč za vojsko, finance in zunanje zadeve. Eno leto zborujejo delegacije na Dunaju, drugo leto v Pešti. 60 poslancev voli v delegacijo avstrijski državni zbor in 60 ogerski. Letos so delegacije zbrane na Dunaju. Vlada je predložila kot skupno potrebščino proračun v znesku z 161,185.025 fl.

Pri vsprejemu ogerske in avstrijske delegacije so presvetli cesar spregovorili te-le znamenite besede: »Zahvaljujem se za izraze zveste udanosti. V zadnjem letu je položaj na vzhodu vzbujal mnogo skrbi, katere pa so velesile odstranile s skupnim postopanjem. Evropsko soglasje se je pokazalo kot mogočen faktor v vzhodnih zmešnjavah, in četudi ni moglo preprečiti obžalovanja vredne vojske med Turčijo in Grško, vendar se je njegovemu trudu posrečilo, da je bila ta vojska omejena in posredovanjem držav končana. Naloga evropskega soglasja je sedaj, da uravná razmere na Kreti, ki pod oblastjo turškega sultana dobi obširno samoupravo in zagotovi boljše bodočnosti. Z zadovoljstvom naglašam, da so naše razmere do vseh držav najboljše. Vedno je še zveza z Nemčijo in Italijo trdna podlaga naši politiki. Da to podlago ohrani in utrdi, je vedna skrb moje vlade. Gotovost miru pa še pomnožuje in zagotavlja prijateljsko razmerje do ruske države. Mnogi moji sestanki z ruskim carjem so me prepričali o soglasju z Rusijo ter utrdili medsebojno zaupanje, ki more biti le koristno za bodočnost. Z veseljem se spominjam obiska Nj. veličanstva nemškega cesarja, mojega zvestega prijatelja in zaveznika, tukaj na Dunaju in v Pešti. Istotako se hvaležno spominjam svojega lanskega bivanja v Rumuniji in obiska Nj. veličanstev kralja in kraljice rumunske. Glavna naloga moje vlade bode tudi v prihodnje, da varuje koristi evropskega miru ter upam, da smemo mirno zreti v prihodnjost. Vojna uprava se je tudi letos ozirala pri svojih zahtevah na gospodarski in finančni položaj države, akoravno so spomladi razni dogodki zahtevali hitrejšo izpopolnitev vojnih priprav, katere so se že izvršile ali pričele. Te priprave pa so se vršile v gotovem okvirju, s katerim se ujema vojni proračun za leto 1898. Vsled enakomernega gospodarskega napredka bodeta Bosna in Hercegovina tudi prihodnje leto potrebščino pokrili s svojimi dohodki. Izročam predloge moje vlade vaši znani previdnosti in rodoljubni požrtvovalnosti, želim vam najboljši uspeh ter vas srčno pozdravljam.«

Iz državnega zbora.

Državne podpore in nova podpredsednika.

Silni viharji so se v zbornici poglobili. Govori se, da so levičarji sprevideli, da z divjim postopanjem ničesar ne dosežejo; da je pa tudi vlada pripravljena, nekoliko v jezikovnem vprašanju odjenjati, to pa v porazumljenju s Čehi. Radi tega tudi niso levičarji zadnje dni pretečenega tedna več zahtevali nobenega glasovanja po imenih. Ali svojih dolgih in dolgočasnih govorov še nočejo popustiti. V zbornici se razpravlja že čudno dolgo o podporah, katere naj država podeli tistim okrajem, ki so vsled groznih nalivov pretečeno poletje silno poškodovani. Vlada je voljna v ta namen darovati okoli 9 milijonov državne podpore. Ta denar bi se bil tudi že davno razdelil, ako ne bi manjšina s svojimi raznovrstnimi predlogi in govori cele stvari zavlekla.

Finančni minister Bilinski je v petek tudi naravnost očital manjšini, da je ona kriva, da se te podpore ne morejo razdeliti. Meseca septembra je bil finančni minister v nekem kraju, ki je silno škodovan po povodnji. »Ljudje so to zvedeli in milisli, finančni minister ima vse žepe napolnjene z denarji, ter so me prosili, naj jim pomagam. Obljubil sem jim, da meseca oktobra dobite gotovo podporo. Toda ostal sem na lažeh; vlada ne more in ne sme dajati podpore, ker državni zbor v to ne privoli. Leta 1883. so se enake vremenske nesreče zgodile na Tirolskem. Takrat je šlo nagleje s pomočjo; dne 16. februvarija je vlada predložila državnemu zboru zakon zastran podpor in dne 20. februvarija je bila postava sklenjena.« Očividno je torej, da s temi praznimi govori v zbornici se le čas trati; a tega ni kriva ne vlada, ne slovanska večina državnega zbora, temveč nasprotniki, ki so sicer v manjšini, pa s svojimi zvijačami celo stvar zadržujejo.

V sredo, dne 27. novembra, se je vršila volitev prvega podpredsednika za državni zbor namesto prejšnjega podpredsednika Abrahamoviča, ki je bil izvoljen v predsednika. V prvega podpredsednika je izvoljen dozdajšnji drugi podpredsednik, dr. Kramar. Dne 22. novembra se je vršila volitev drugega podpredsednika. Na to mesto se je poklical dr. Fuchs, izvrsten katoliški Nемец s Solnograškega, ki je naklonjen tudi Slovanom. Nemški liberalci in tudi krščanski socialisti se niso hoteli volitve udeleževati, ali so pa oddali prazne listke. Večina je veselo pozdravila izid te volitve, a nemški liberalci in krščanski socialisti so izbežali iz zbornice.

Pogodba z Ogersko.

Proračunski odsek je dovršil svojo nalogo in po večini glasov sklenil, naj se napravi z Ogersko za eno leto začasna pogodba na tak način, kakoršna je bila skozi zadnjih 10 let. K temu sklepu je pa priloženih

še 28 raznih predlogov, katere so stavili v proračunskem odseku manjšine, pa so se v odseku odklonili; a v zbornici se bo o njih moralo razpravljati. Kako dolgo bodo trajale te razprave, ali se bo stvar mogla dognati v državnem zboru še letos, je danes še negotovo.

Vlada je izjavila, da sme na podlagi § 14 državnih osnovnih zakonov sama skleniti to pogodbo, če državni zbor ne bi v to privolil. Pogodba se sklene z Ogersko na eno leto na vsak način, bodisi že da se stvar v zbornici dožene ali ne. Proračunski odsek, oziroma njegova večina priznava v svojem poročilu na zbornico, da je dozdajšnja pogodba z Ogersko Avstriji na škodo. Vendar predlaga z ozirom nato, da jo tirja državna potreba, naj ostaneta Avstrija in Ogersko v skupni zvezi, da se ta pogodba za eno leto začasno sklene, med tem pa naj se pripravi nova pravičnejša pogodba.

Novi zatožbi proti ministerstvu in neveljavna volitev.

Na dnevnem redu državnega zbora sta še dve zatožbi ministerstva. Ena zatožba se je vložila radi nepostavnih volitev v državni zbor, ki so se vršile v Galiciji; druga pa zavoljo tega, ker je vlada brez dovoljenja državnega zbora dovolila, na podlagi § 14 državnih osnovnih postav premije za izvažanje sladkorja.

Kmalu se bo državni zbor pečal z izvolitvijo nemškega prusaškega poslanca Wolfa. Češki poslanec dr. Dyk je v imenu legitimacijskega odseka moral preiskati to volitev, zoper katero se je vložil ugovor. Poročevalec priporoča, naj se Wolfova izvolitev razveljavi ter ta kričač pošlje domov in na njegovo mesto naj se pokliče v državni zbor Wolfov nasprotni kandidat Halwich.

Dne 22. novembra je nemški kmečki poslanec iz Gornje Avstrije, Plass, ojstro prijel nemške liberalce, ker so oni s svojim vednim glasovanjem po imenih zakrivili, da ubogo ljudstvo tako dolgo ne dobi nikake podpore vsled hudih povodenj. Ali kaj se brigajo nemški liberalci za ubogo ljudstvo; njim je mar le za to, da pridejo zopet na krmilo.

Kako se Spodnji Štajar pripravlja za Pruse.

(Dalje.)

Za časniki nam je pogovoriti nemške časopise. Po kmečkih hišah jih sicer ne bode lahko najti, ali po stanovanjih naših slovenskih odvetnikov, učiteljev, trgovcev jih je vse polno. Tukaj vidimo n. pr. »Gartenlaube«, »Illustrierte Welt«, »Zur guten Stunde«, tu in tam »Deutscher Hausschatz«, časopisa »Dom in svet« pa ne. »Deutscher Hausschatz« je vendar dober časopis, utegne nam kdo odvrniti; dober je, ker ne podkopuje katoliške vere, kakor prvi trije, marveč v popolnem soglasju z njo uči in zabavlja, ali slovenski, avstrijski ni. Nemško časopisje je danes popolnoma v rokah podjetnikov Nemčije; niti jeden izmed najnavadnih in najbolj razširjenih ni avstrijski, in kolikokrat se je pri nas v Avstriji tako podjetje osnovalo, tolikokrat ga je bilo kmalu konec, ker so ga pruski nemški časopisi in menda tudi denarci izpodrinili. Ti nemški časopisi, in če so tudi katoliški, pač le snov izbirajo in vse presojajo z nemškega stališča, in potemtakem čitatelje seznanjajo pred vsem z nemškimi umetniki, z nemškimi umetnicami, z nemškimi kraji i. t. d.; in to se razume samo ob sebi, ker izhajajo v prvi vrsti za Nemčijo, in v drugi vrsti, da bi Avstrijo ponemčili. Tudi katoliški časopisi z ozirom na zadnjo svrhu menda niso popolnoma nedolžni; saj vidimo pri naših avstrijskih katoliških Nemcih,

da jim stoji narodnost više od krščanske pravice; ali ni po vseslovenskem shodu, ki je v svojih zahtevah bil vendar tako skromen, da ni mogel biti bolje, rekel največji avstrijski nemški konservativni časnik, da so naše zahteve tako brezmerne, da smo si vsled njih iz dotedanjih prijateljev naredili sovražnike? Kaj naj rečemo o nekatoliških časopisih, ki so ali protestantski ali brezverski, kar je sicer skoro jedno in isto! Letošnje poletje razposiljalo je upravništvo časopisa »Zur guten Stunde« po kmetih vabila k naročevanju, na katerih se je videlo v veliki sliki, kako so naši avstrijski prusaški poslanci letos v Hebu s tremi prsti zaprignili, da ostanejo Nemčiji zvesti do smrti. In taka roba naj je hrana našemu ljudstvu!

Časopis, ki se čita po naših hišah, ima biti v soglasju z našo vero, ima biti avstrijski in slovenski, in tak časopis je »Dom in svet«; izbire nam ni treba, ker je tako dober, da smo lahko z njim zadovoljni. Kar se tiče časopisov za posebne stroke ali za mladino, smo tudi tako preskrbljeni, da nam ni treba nemških; za kmetijstvo n. pr. imamo več listov, izmed katerih »Kmetovalca« noben nemški ne presega; za glasbo izhaja »Cerkveni glasbenik«, mladini ustrežata »Vrtec« in »Angeljček« i. t. d.; le za obrtnijski stan naj se še kaj izvrstnega začčenja izdajati.

Prusaki dobro vedó, da naše ljudstvo rado čita, vedó pa tudi, da je ubogo. Zato so osnovali po Spodnjem Štajarju tu in tam, kakor n. pr. pri Sv. Ilju v Slov. gor. ljudske knjižnice ali »Volksbüchereien«, kakor je imenujejo, iz katerih Slovenci nemške knjige lahko dobavljajo na posodo zastonj. V teh knjižnicah je zbran najhujši strup. Svrha jim je, Slovence poprusiti. Tu je torej vse protislovensko, protiaustrijsko, pa tudi protiversko, ker sovražniki naši dobro vedó, da Slovence najlaglje za se pridobé, ako mu podkopljejo vero. Da našemu ljudstvu po nemških knjigah ni mnogo dobrega pridobiti, spoznamo lahko iz besed nemškega protestantskega učenjaka Gervina, ki je poznal nemške knjige kakor malokter, in umrl l. 1871; rekel je: »V naši književnosti ga ni imenitnega moža, ki bi ne bil okóv veroizpovedovanja se otrese!«. Izogibajte se torej nemških knjižnic, kakor okužene hiše, pustite pa tudi nemške časopise in nemške časnike pri miru, zato pa snujte slovenska bralna društva s knjižnicami, kjer vam pride zdravo berilo najceneje, in pristopajte »Družbi sv. Mohorja« oziroma k »Matici«!

Naj nam je dovoljeno, da pri tej priliki semkaj postavimo par besedic za naše pisatelje, ki nas zalagajo s povestmi, pa tudi za one, ki imajo dar božji, da bi take lahko pisali. Prvič, povesti je v nas Slovincih vse premalo, namreč povesti za ljudstvo. Če bo naš narod mnogo čital, ne bo izgubljen; kaj pa čita raji od povesti? Drugič, naj se naši pisatelji lotijo snovi iz slovenske zgodovine. To je dandanes že mogoče, ker je naše zgodovine za največjo silo izkopane, pa tudi prepotrebno, ker nam z ozirom na nevarni politični položaj več ne zadošča, ako se nam podajajo vedno in vedno, in to le na navadnih dogodkih npravni nauki kakor »Ne kradi«, »Ne bodi prepirljiv« i. dr.; ampak iz lastne zgodovine ven naj se narod ogreva za razne idejale, bodisi narodne, bodisi npravne, bodisi verske. Ko bi se nam oglasil kak Šenoa ali Trébizsky! To bi naše ljudstvo čitalo, to bi ga dramilo, to bi ga navduševalo! Mnogo talentov je med Slovenci, ali ta spi, drugi pa se obrablja za prazno in celo škodljivo stvar, kakor nam kaže ničvredna knjiga, ki je pred kratkim zagledala beli dan pod naslovom: »O te ženske!« Ali ni škoda časa in moči! Ali bi naj narod slovenski izgubil še te vrline, katere ima? Položaj naš je takšen, da ima vse, kar se v nas piše leposlovnega, imeti namen, da narod

vzgaja. Zatorej delajmo resno in marljivo; izgubiti moremo narod le jedenkrat.

Cerkvene zadeve.

Slavnost v čast blaženemu Petru Kaniziju na Dunaju.

Pred 300 leti je umrl mož, kateremu se ima Avstrija, posebno pa Dunaj zahvaliti, da se je pri nas ohranila sveta katoliška vera. Ko je namreč začetkoma 16. stoletja Lutrova kriva vera poplavila celo Nemčijo, Švico in Avstrijo, je mnogo katoličanov tudi na Avstrijskem odpadlo od svoje matere, sv. katol. cerkve. Zgodilo se je to pač tudi radi tega, ker je bila takrat duhovščina, svetna in redovna, zelo popačena. Prišlo je že tako daleč, da je oznanjeval v stolni cerkvi sv. Štefana na Dunaju krivoverski duhovnik Lutrove nauke. Nihče se ni zmenil več za sprejemanje sv. zakramentov.

V teh nevarnih časih vzbudi božja previdnost red jezuitov, ki so se uprli z vso močjo Lutrovi krivoveri. Izmed jezuitov je bil pa posebno imeniten Peter Kanizij, rojen leta 1521. v Nymwegen-u na Nemškem, umrl pa v Freiburgu na Švicarskem leta 1597., ki je blizu 4 leta z izredno gorečnostjo na Dunaju in v bližnji dunajski okolici skušal, zapeljane katoličane zopet pripeljati na pravo pot. Toda težko je bilo to delo. K njegovim nedeljskim pridigam je prihajalo k večjemu kakih osem starih ženic. Drugo ljudstvo se za cerkev ni več zmenilo. Leta 1553. je v praznik vnebovzetja blažene Device Marije obhajal Peter Kanizij bogato žetvo in zaužíval veliko veselje; zakaj pa? Ker je ta visoki Marijini praznik osem ženic pristopilo k mizi Gospodovi.

Skoraj gotovo bi bila prekrasna dunajska stolna cerkva lastnina Lutranov, ako bi se ne bil toliko trudil blaženi Peter Kanizij, da se zaterejo novi krivi nauki. On je spisal tudi več knjig, med njimi katoliški »katekizem«, po katerem se še zdaj uči v naših krajih sv. vera. Blaženemu Petru Kaniziju na čast so razposlali sv. oče Leon XIII. prelepo okrožnico škofom na Nemškem, Avstrijskem in Švici ter popisali njegovo trudopolno apostolsko delovanje.

Temu možu na čast so se obhajale tudi na Dunaju te dni kaj lepe slavnosti. Pri sv. Štefanu so na tisti leci, na kateri se je oznanjevala začetkoma 16. stoletja že krivovera, na kateri je pozneje pridigoval Peter Kanizij, skozi štiri dni (dne 18., 19., 20. in 21. novembra) pridigovali pred ogromno množico Dunajčanov očetje jezuiti. V nedeljo, dne 21. novembra, so se pa v ta namen po vseh dunajskih cerkvah obhajale lepe svečanosti.

V dunajskem mestnem zboru pa je stavil odbornik dr. Porzer predlog, naj se v čast Petru Kaniziju imenuje ena dunajskih cest »Kanizijeva cesta«. Gotovo bodo vse te cerkvene in tudi necerkvene slavnosti, ki so se prirejale v čast blaženemu Petru Kaniziju, mnogo pripomagale, da se katoliška vera med Dunajčani še bolj oživlja.

Gospodarske stvari.

Dobri svéti za to in ono.

(Dalje.)

8. Da voda v kuhinji ne zmrzne.

V mrzlih kuhinjah in vežah se pogostoma pripeti, da voda v glinasti posodi zmrzne ter posodo razvrže. Ako hočemo temu priti v okom, denimo v posodo za

nožev konec navadne soli. Voda potem tudi ob velikem mrazu ne zmrzne tako kmalu.

9. Kako odpraviti pri kokoših uši.

Ko se kokoši in druga perutnina zvečer usedejo, položi se v kurnik nekoliko jelševih vejic. Uši močno ljubijo jelševo vonjavo in proti jutru so veje polne tega nadležnega mrčesa. Takrat se tudi veje poberó in sežgejo. Če se ponovi to nekolikokrat zaporedoma, odpravijo se kokošim uši popolnoma, a to na lahek način, ki prav nič ne stane.

10. Natiranje sadnih dreves z apnom.

Natiranje sadnega drevja z apnom, ki pa se mora vršiti ob pravem času, je kaj prospešno za rast, kakor tudi za rodovitnost drevesa. Tako drevo že na prvi pogled lahko razločiš od ostalih, kajti odklikuje se ne samo z gladko skorjo, marveč tudi zgodaj cvete. Apno prežene ves mrčes, ki navadno rad poklada svoja jajca za drevesno skorjo ter se v špranjah ugodno vzdržé čez zimo. Radi tega se mora natirati drevo v jeseni, a to ne samo deblo, marveč tudi veje.

11. Da krava ostane breja.

Marsikateri gospodar se pritožuje, da mu krava ali telica noče ostati breja, marveč se neprestano poja in poja. To se godi najpogosteje takrat, če je žival dobro rejena. Da pridemo temu v okom, treba je, da se kravi ali telici takoj po skoku pušča na vratu. To sredstvo je izkušano ter se je vsikdar dobro obneslo.

12. Vremenski prerok, ki nič ne stane.

Zabijmo v zid žebelj, privežimo nanj kratko nit, a k njenemu spodnjemu koncu pa privežimo takozvani puh od kokošjega ali gosjega perja. Na to naredimo črto na zidu, kako daleč je ta puh dol segal. Ako se napravlja k dežju, pade puh pod to črto, ko pa se jame vedriti, jame se tudi puh dvigati. Ta puh prerokuje dež že na 6—8 ur naprej, isto tako tudi lepo vreme.

(Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 27. novembra Poličanah (za svinje). Dne 30. nov. v Štrasu, pri Sv. Andražu v Slov. gor., v Rogatcu, Celju (tudi za konje) in na Bizeljskem. Dne 3. decembra na Spodnji Polskavi (za svinje), na Planini in v Konjicah.

Dopisi.

Iz Poličan. (Blag spomin.) Koncem lanskega leta je tukaj umrla deklica Marija Detiček, verna hči imovitih in krščanskih starišev, v okolici dobro znane, vsestransko izgledne in dobrotne hiše p. d. Jernejčeve. Pokojna je več let služila v Gradcu pri neki luteranski udovi, katera jo je po otročje ljubila, ker je bila zvesta in vsestransko izobrazena, ter jo je nerada iz službe pustila, ko je šla streč na smrt bolnemu očetu, nepozabljivemu, dolgoletnemu cerkvenemu ključarju Štefanu. Za dobrim očetom je precej podedovala, pa tudi sama, ker je bila za svoje potrebe varčna, si je v službi precej prihranila. V svoji oporoki je čez tisoč goldinarjev cerkvi in na dobre namene volila. Pobožna Mina se je v Gradcu zaobljubila sv. Srcu Jezusovemu, kateremu v čast je 350 fl. za oltar Srca J. v poličansko novo cerkev izročila. Ker pa za oltar ni pravega prostora, sta se omislili podobi Jezusovega in Marijinega Srca v lepi zidni kapelici. Ti podobi je izdelal kaj umetno in krasno podobar Stufleser. Fr. Gornik iz Št. Petra pri Mariboru pa je našo cerkev prav lepo in okusno slikal, da mu moramo častitati. Mož je priprost, domačin, dela

po ceni, ima 20letno prakso. Gosp. K. Tratnik nam je izdelal svetel luster prav v slogu cerkve. Da se Bogu zahvalimo za srečno končano stavbo, smo imeli zadnjo pobinkoštno nedeljo slovesnost in blagoslovljenje imenovanih podob in slikarij. Zahvala srčna za to preč. gosp. kanoniku dr. J. Križaniču! Čast, slava in hvala pa Bogu, mil. knezoškofu, konsistoriju, okr. glavarstvu, duhovnim in svetnim dobrotnikom nove župne cerkve v Poličanah!

Izpred Dóbrave. (Beseda za važno družbo.) Letošnje leto je imela družba sv. Mohorja 71.540 udov. Častno in lepo! Vsak ud je dobil šestero knjig, lepih in poučljivih in to za 1 fl., reci: eden goldinar! Človek bi mislil, da to skoraj ni mogoče. Zato pa bi bilo umestno, da bi se Mohorjani kazali hvaležne. Jaz imam za to predlog. Glejte! Ko bi vsak Mohorjan, ko se je za letošnje leto vpisati dal udom, poleg enega goldinarja plačal še 1 kr., reci: eden krajcar, nabrali bi za letošnje društveno leto 715 fl. 40 kr. Kaj pa s tem, vpraša radovedni čitatelj? Ta denar naj se pošilja družbi sv. Cirila in Metoda. Ta slavna družba naj bi te prispevke posebej izkazovala in je plodonosno zalagala v posebni zaklad (fond). Ko ta fond naraste do potrebne visokosti, naj se tam, kjer je najbolje potrebno, postavi kraju in času primerna šola družbe sv. Cirila in Metoda. Tako bi se Mohorjani izkazali hvaležne in družba sv. Mohorja bi poklonila svojej vrednej sestri, družbi sv. Cirila in Metoda primeren dar. — Ko sem se pred kratkim nekaj uric mudil v Ormožu, izvedel sem, da je tamošnji gospod župnik kot poverjenik družbe sv. Mohorja to misel z velikim veseljem pozdravil in da hoče od zdaj naprej pobirati gori navedene prispevke. Častiti gg. poverjeniki družbe sv. Mohorja, posnemajte ga! Vsak poverjenik naj pošlje v navedeni namen družbi sv. Cirila in Metoda vsako leto vsaj toliko krajcarjev, kolikor je udov nabral za družbo sv. Mohorja! Če sleherni ud ne plati krajcarja, naj premožnejši in zavednejši založijo toliko več. Na delo gospodje poverjeniki in Bog blagoslovi Vaš trud!

Vekoslav.

Izpred Maribora. (Slovenščina jim smrdi!) Pred kratkim je vložil slovenski posestnik od Sv. Martina pod Vurbergom po nekem notarju prošnjo do mariborske »šparkase«, da bi mu izposodila malo svoto denarja. Ker pa je bila ta prošnja odbita, dasiravno ni bilo nikakega uzroka, saj se mu posestvo še pomnožuje s prikupovanjem, bil je posestnik prosilec vznemirjen ter se je napotil do že omenjenega zavoda, da poizve uzrok, zakaj mu ne dajo posojila. Na ta vprašanje dobi ta-le odgovor: »Ker imate slovenske kupne pogodbe, ne dobite posojila! Išcite si denarja pri vaših zavodih!« Ker pa je znano, da imate, dragi Slovenci, marsikak tisočak v mariborski »šparkasi«, torej se vam svetuje, ne nosite denarja tja, kjer ga poštenemu slovenskemu posestniku ne izposodijo, temveč vlagajte ga v slovenske zavode, ter si zapomnite zlate besede »Svoji k svojim!«

Kmet.

Z Zdol pri Kozjem. (Blagoslovljenje novega križa. — Nemška surovost.) Dne 14. nov. po večernicah so na hribčku rodbine Wolferlove vpričo precej ljudi blagoslovili naš kozjanski č. g. kaplan velik novi križ ter so pred blagoslovljenjem govorili o pomenu in znamenju sv. križa, da se je vsem pričujočim oko zasolžilo. Po blagoslovu so pevci zapeli lepo pesem od sv. križa. Križ je dala postaviti blaga rodbina Anton in Marija Wolferl. S tem lepim spominom sta si pridobila veliko zaslug v nebeškem Jeruzalemu! — Dne 19. nov. je šel v Kozjem neki mladenič iz bralne sobe. Kar na trgu ga ustavi zaraščen nemčuh, zareži se nad njim, po kaj da hodi v društveno sobo, začne ga zmerjati in suvati, da je bilo joj. Ali to zaslužijo naši pošteni fantje,

ki si bistrijo glave v bralni sobi, da jih potem dolgo-braditi nemčurji napadajo na ulicah? Nikakor ne! Sram ga bodi takega nemškega kulturonosca!

Z Dunaja. (Slovansko pevsko društvo na Dunaju) je imelo pred kratkim svoj 35. občni zbor. Društvo je ustanovljeno leta 1862. ter je najstareše slovansko društvo na Dunaju, ki ima nevenljivih zaslug za slovansko petje in glasbo. Društvo je sklenilo, prenarediti svoja pravila v tem, da se pomnoži odbor, da se zviša članarina podpornikov in da društvo izdaje v bodoče muzikalije ter si s tem pridobi novo vrsto udov, kakor n. pr. »Glasbena Matica« v Ljubljani. Mnogoštevilen občni zbor — bilo je čez 100 udov navzočih — volil je dosedanjega predsednika, g. Leona Bouchala, častnim predsednikom, svojega pevovodjo g. Mateja Hubada pa častnim udom. Mnogoletni predsednik in častni član društva, dvorni in sodni odvetnik g. dr. Jan Lenoch stavi predlog, da se častnim udom imenuje tudi g. Jak. Pukl, ker je ravno 20 let dovršil, odkar je bil izvoljen v odbor in ker si je za društvo pridobil mnogo zaslug. Ta predlog je bil enoglasno sprejet. Novim predsednikom pa je bil izvoljen g. dr. Matija Murko. Društvo šteje 173 pevcev in pevk, 113 podpornikov, 23 ustanovnikov, 17 častnih udov, med temi 12 Čehov, 3 Slovence, 1 Hrvata in 1 Srba.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V državnem zboru je včeraj prišlo med poslanci do pretepa, da je več ranjenih. Pretep so povzročili Wolf, ki je s tuljenjem predsednika motil ter bojda revolver potegnil iz žepa, Schönerer, ki je ministerski stol vrgel med slovanske poslance, in nemški profesor Pferše, ki je z nožem mahal okoli sebe. Fej to nemško kulturo! — Nižjeavstrijski deželni zbor je vsprejel postavo o deželni zavarovalnici proti ognju, ki že dne 1. dec. začne poslovati.

Štajarsko. V Gradcu imajo te dni dopolnilne občinske volitve. V ta namen so krščanski socijalisti priredili v soboto zvečer shod, na katerem bi naj govoril Dunajčan Axmann; ali socijalni demokratje so prilomastili na shod in topli krščanske može. Ker 50 policajev ni moglo mokračev razgnati, prišle so tri kompanije Bosnjakov. Zaboden je bil socijalist Mlinarič, da je umrl, nevarno ranjeni so štirje delavci in dva policaja, lahko ranjenih pa več oseb.

Koroško. Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence priredi prihodnji shod v Domčalah blizu Beljaka dne 12. decembra — V Spod. Dravogradu so Slovenci pri občinskih volitvah sijajno zmagali v 3. in 2. razredu. Slava vrlim možem!

Kranjsko. Notarska kamora si je na zadnjem glavnem zboru izvolila za predsednika Ivana Gogola. — »Glasbena Matica« praznuje dne 8. dec. 25letnico svojega obstanka — Nemci v Ljubljani dobijo lastno gledališče, kateremu bode botra kranjska »šparkasa«.

Primorsko. Neki 68letni Knez je v Gorici smrtno ranil tajnika dr. Vecchija, Laha, ker mu je več tisočakov zapravlil. — V Pulju so zaprli tri nevarne laške anarhiste ali prekucuhe, ki so se dolgo časa ondi skrivali.

Hrvatsko. Rečani so že pod madjarskim klobukom. Vlada Banffyjeva je ukazala, da vse ogerske postave imajo veljavo na Reki, in s tem je reška samouprava uničena. Vsled tega so Rečani sila razburjeni. — V Zagrebu začne izhajati trikrat na teden časnik »Narodna misao«. — Bosna in Hercegovina se bojda prihodnje leto popolnoma pridružita Avstro-Ogerski.

Vnanje države.

Rim. Konkordat sv. stolice s Srbijo še vedno ni sklenjen; ali tega niso krivi sv. oče Leon XIII., ampak srbska vlada, za katero se skriva bivši srbski kralj Milan.

Italijansko. Naučni minister je ukazal, da se ima v Rimu napraviti javna knjižnica vseh onih knjig, katere so od papeža prepovedane. Spet nov udarec laškimi katoličanom!

Francosko. Stotnik Dreyfuss, rodом žid, je pred leti prodal več važnih vojaških spisov Nemčiji. Vsled tega je bil degradiran in na neki otok prognan. Te dni pa židovski listi na vse moči njegovo nedolžnost dokazujejo ter krivdo zvrtačuejo ne nekega Esterhazija.

Nemško. Državni zbor, ki se snide dne 30. novembra, bode bržčas sam cesar otvoril. — Cesar je oni dan kaj lepo krščanski nagovoril vojaške novince v Berlinu. — Peters, ki je na grozen in ostuden način razširjal kulturo v afriških naselbinah, je v večletno ječo obsojen.

Rusko. Pri Čiti in Nerčinskem v Sibiriji je povodenj mnogo nove železnice razdjala, da bodo morali progo dve leti popravljati. Vsled tega bode vsa sibiriska železnica še le v šestih letih gotova.

Turško. Vlada je dala Avstriji popolno zadoščenje in je obljubila tudi, da izplača, kar je za vshodno železnico dolžna. Da, Turku je samo dandanes treba pokazati resno lice, in hlače se mu že tresejo.

Špansko. General Weyler se je že vrnil s Kube; bržčas pa utegne povzročiti mnoge zmešnjave na Španskem. — Na Kubi so bili spet novi boji; ustaši so izgubili 225 mož, na španski strani pa je padlo 26 mož, 110 pa je ranjenih.

Za poduk in kratek čas.

Popotna pisma iz Dalmacije.

Na Adriji, avgusta 1897.

(Konec.)

Iz Zadra si dobil zadnje pismo; dovoli, da Ti tudi o tem mestu kratko poročam. Zader s 12.000 prebivalci ima precej laški značaj; leži na polotoku, in dasiravno sedež deželne vlade in glavno mesto dalmatinsko, nima posebnih znamenitostij, torej popotniku zadostuje ena ura, kar ladja počiva, da si najpotrebnejše ogleda. Mesto je bilo nekđaj trdnjava, od vseh strani z mogočnim širokim zidovjem obdana, še le pred 50 leti so trdnjavo opustili ter napravili na zidovju prijetna sprehajališča z lepim razgledom proti morju.

Najzanimivše poslopje v Zadru je stolnica, velika bazilika v romanskem slogu s 3 ladjami iz 13. stoletja. V notranjem se vidi lep oltar od leta 1233., na katerem se je v prejšnjih časih shranjevalo sv. Rešnje Telo, dalje klopi iz beneške dobe iz 15. stoletja, bogata zakladnica z dragoceno srebrno pozlačeno škofjo palico od leta 1460. Stolp zraven cerkve je bil še le pred 4 leti dodelan. — Nahaja se še v mestu več drugih cerkev, pa čas hitro poteče, treba je kmalu k ladji.

O Zadru popotniki prav različno sodijo, enemu to mesto ugaja, drug komaj čaka, da zopet odrine naprej; vendar nekaj mi je tu prav dopadlo in to je, da prebivalci postno zapoved veliko natančneje opazujejo, nego pri nas. Bil je ravno petek, ko smo se v Zadru mudili; eden naših popotnikov je zahteval, ko je vstopil, kakor je bilo videti, v eno najboljših krčem, za zajuterk meseno jed. »Gospod, djal je krčmar, danes ne dobite v našem mestu nikjer mesenih jedil, danes imamo post«. Zastonj je povdarjal popotnik, da je na potovanju dovoljeno

tudi postne dni uživati meso, gospodar se ni dal pregovoriti. Ako govoriš iz verskega prepričanja, mislil sem si, vsa čast tebi, takih krčmarjev bi tudi mi zlasti po mestih potrebovali, kjer mora človek dolgo iskati krčmo, da največji postni dan kako postno jed dobi.

Ura je potekla, ob 8. zjutraj odpluje ladja naprej; še 8 ur na morju in zapustili bomo našo ladjo. Vožnja naprej ima isti značaj, nego poprej. Na levo dalmatinski otoki, na desno gologlavi Velebit, katerega ljudstvo kaj rado opeva v narodnih pesmih. Že se vidi od daleč mesto Reka, na desno kraj Cerkevica s prekrasno lego. Nisem si takrat mislil, da se bo ta majhna vas malo dnij pozneje tolikokrat po časopisih imenovala. Od Cerkevica je odplul namreč lokalni parnik proti Reki, na nesrečo pa je trčila vanj velika angleška ladja, in le par minut, mali parnik se potopi, ter potegne sabo marsikatero nesrečno žrtev.

Ob 4. uri popoldne, kakor je bilo rečeno, naša ladja v Reki postoji, popotniki se poslovimo, ter voščimo drug drugemu srečno daljno pot, nekateri znanci pa takoj poiščemo parnik, ki nas ima peljati v Opatijo, da si še ta kraj ogledamo. Res krasno je vse v Opatiji, velikanske palače, prijazna sprehajališča ob morju, na desno Volovska, na levi Ika, kjer je zasačila smrt našega zaslužnega prelata g. Kosar-ja. — Prijetno mora biti bivati tukaj posebno po zimi, ker je zrak tudi v najhujši zimi tu topel in miren. Ako pa pomislim, da pridejo semkaj navadno le reveži, če tudi z milijoni, reveži, ki pogrešajo najboljši zemeljski blagor, ljubo zdravje, rad vsakemu privoščim prijetnosti tega kraja, ter se odpeljem s prvim parnikom, ki odhaja, nazaj v Reko.

Drugo jutro še porabim priložnost, da smem opraviti daritev sv. maše v oni znameniti cerkvi, kjer je stala pred stoletji hišica Matere božje. Dolga sicer ni pot iz Reke na Trsat, v pol uri se lahko tje dospe, pa cel čas stopati po stopnicah, tudi utruji. Po sv. maši se je reklo »stopiti«, da še pridem do brzovlaka, ki me spravi zopet iz Reke domov.

S tem končam popotne črtice z odkritosrečno željo, da bi tudi Ti imel kmalu priložnost, si okusiti, kako prijetno, pa tudi podučljivo in koristno je, si malo sveta ogledati. Zdaj sedim zadovoljen doma, opravljam z veseljem svoje dolžnosti, spomini na letošnje potovanje se mi večkrat obujajo, vem pa tudi ceniti resnico besed »Ljubo doma, kdor ga ima«.

J. Č.

Smešnica. Učenik razlaga učencem, kaj da to je duh, ter reče: »Duh nima trupla, zato tudi ne glave, vrata, rok in nog. Kaj je torej duh, Janezek!« — Janezek po dolgem premišljevanju: »Duh je trebuh!«

Razne stvari.

Domače. (Cesarjev dar.) Nj. veličanstvo presvetli cesar so blagovolili iz lastnega premoženja 300 fl. darovati zavodu čč. šolskih sester v Mariboru.

(Častnim občanom), ki so bili nedavno v občini Petrovče imenovani, izročile so se častne diplome. Ob tej priliki so ti gospodje 40 gld. v tamošnje ubožno blagajno darovali, za kar se jim tem potom izreka srčna zahvala in Bog plati!

(Iz Slov. Gradca.) Vodja okrajnega glavarstva v Slovenjem Gradcu je postal g. Zoff, komisar v Celju. Upamo, da bode na vse strani pravičen cesarski uradnik.

(Na Ljubnem), v gornji Savinjski dolini, prevzame prihodnji četrtek, dne 2. decembra novo izvoljeni odbor občinske posle. Spremljaj ga božji blagoslov!

(Sv. misijon) je v nedeljo, dne 21. nov. na Paki veličastno končal. Čast. oo. misijonarji-lazaristi so le strmeli nad ogromno udeležbo ljudstva. Bog daj vnetim besedam obilnega sadu!

(Nemškemu kričaću) Polzerju, ki je meseca septembra v Solčavi pri Šturmu poblatil podobo Frischaufovo, mislimo, bodo drugokrat taki »lušti« prešli. V torek, dne 23. nov. se je vršila zaradi omenjenega pobalinskega čina sodnijska obravnava v Gornjem gradu.

(Štolni patent) v slovenskem prevodu kroži v mozirski okolici. Nekaterim brezvestnim hujšakcem je to očividno po volji, ker sami napenjajo razne strune, posvetiti duhovskemu stanu. Ker jim manjka resnice, pomagaj jim laž! Neki vzgledni rodoljub piše: »Ko bi ti ljudje z lažjo ne zidali, bi itak niti začeti ne mogli. Resnica pa mora zmagati. Naj nakopičijo blata visoke gore na njo, ustala bo! Saj že ustaja; ustaja že tudi v gornji Savinjski dolini. Kdor drugemu jamo koplje, sam pade v njo«.

(Franz Girstmayr), ki je dne 15. nov. v Mariboru pri občinskih volitvah 3. razreda propadel, poskusil je dne 19. nov. v mestno hišo zlezti v 1. razredu, ali tudi tukaj mu je hudo spodletelo. Kaj pač zdaj porekó njegovi državnozborni volilci v Radgoni, Cmureku, Lipnici itd.?

(Nov nemški list) bojda hočejo ustanoviti mnogi mariborski Nemci. Ne verjamemo! Psovke, s katerimi jih je danes teden »Mariboržanka« kar obsipala, bodo lepo požrli in še dalje Kralika in Kordona podpirali. Dober tek!

(Nemškemu podjetniku), ki stavi novo sodnijsko poslopje na Vranskem, so se Savinjčani smejali, ker je vozil stavbeni les za to poslopje iz Celja, kakor bi na Vranskem nič več lesá ne bilo. Pač vsak po svoje!

(Odbor občine Ptujška gora) je v svoji seji dne 21. nov. na predlog župana soglasno sklenila, da popolnoma odobrava jezikovno naredbo, katero je visoka vlada za Češko in Moravsko izdala in želi, da bi se enaka naredba tudi za druge slovenske dežele izdala. Gg. državne poslance pa prosi, da bi se za pre-nareditev šolske postave tako potegovali, da bi se obiskovanje šol od 8 let na 6 let skrčilo in da bi se, kjer je potreba, poldnevni poduk vpeljal, da se ne bi potem s tako silo na stavbo novih in dragih šol pritiskovalo, sedaj v tako slabem položaju kmečkega prebivalstva.

(»Narodni dom« v Mariboru) je minolo soboto popoldne bil dozidan, kar so delavci z običajnimi napitnicami slavili. Te dni pa pride velikanska stavba pod streho.

(Poboj.) V nedeljo zvečer so se nekateri ničvredneži v Strasgonjci blizu Pragarskega napili »šnopsa« pri socijaldemokratu Stampflnu, potem pa ubili Peharjevega hlapca, doma s Savinjskega. V pošteni cirkovski fari že deset let ni bilo slišati o kakem poboj.

Društvene. (Za dijaško kuhinjo) v Mariboru so darovali: Blag. gosp. nadporočnik Alojzij Serbec 3 krone; preč. g. Jož. Flek, inful. prošt v Ptuj, 5 gld., č. g. Matija Vaupotič, kaplan v Dramljah, 3 gld. Bog plati!

(Dijaški kuhinji na Ptuj) sta darovala dva mariborska gg. romarja dne 2. nov. 4 gld. Bog plati! — Slovenci, ne zabite dijaških kuhinj!

(Požarna bramba na Vranskem) ima nemško komando za tó, ker je njen »hauptman« slovenski narodnjak. Heiló, zavedni Vrančani! V okolici Kaplja, šentjurske župnije, se tudi snuje požarna bramba. Komanda bo bajé tudi nemška. Teremtete!

(Mestna hranilnica ljubljanska) ne bode znižala obrestne mere za hranilne vloge, ampak bode tudi v prihodnje obrestovala uloge po 4% in bode sama

plačevala novi rentni davek, tako da bodo ulagatelji dobivali cele 4% obresti od ulog. Mestna hranilnica ljubljanska je danes največji slovenski denarni zavod, ima že blizu pet milijonov ulog in je popolnoma varen zavod, ker za vse uloge jamči mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in davčno močjo.

(»Vzajemna zavarovalnica zoper ogenj« na Ljubnem«, v gornji Savinjski dolini, se ustanovi. Namen tega velevažnega društva je, združiti posestnike v društvenem okolišu, ves gornjegrajski okraj, da drug drugemu podpirajo v slučaju požarnih škod, katerih niso sami zakrivil.

(Čitalnica na Vranskem) že več let spi. Danes ima zopet svoj običajni letni občni zbor. Upajmo, da se enkrat vendar naveliča »spanja pravičnega« in da znova ide na narodno delo in to tembolj, ker se zdaj ondi ustanavlja »dopelt« pevski zbor!

(Ustanovitev »Bralnega društva« na Frankolovem) se vrši v nedeljo, dne 28. novembra ob 3. uri popoldne v prostorih g. Dominika Bezenška. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor. 3. Poročilo o delovanju začasnega odbora in pojasnjevanje pravil. 4. Volitev predsednika in odbora. 5. Vpisovanje udov in nasveti. Ustanovi se bo tudi društven mešan zbor, na kar posebno pevce opozarjamo. Po ustanovitvi prosta zabava s petjem.

Iz drugih krajev. (Velika požara.) Dne 19. nov. je uničil požar židovski del mesta Sambor. — V Londonu pa je zgorel mestni oddelek City, v katerem so večinoma tovarne in skladišča. Škoda je nad milijon funtov šterlingov. Oškodovanih je okoli 300 tvrdk.

(Ne pijte špirta!) V Vikrčah pod Šmarno goro je neki star žganjepivec najprej popil pol litra šnopsa v prodajalnici, tega je plačal; ko pa se je prodajalničar odtegnil za hip iz prodajalnice, pouzmal je pijanček še cel liter špirta, šel na plano ter si ga vsega privoščil. Drugo jutro so ga našli mrtvega, kri mu je še vrela iz ust.

(Napad na Italijane v Braziliji.) 40 ljudi je iz države Minas Gereas prodrla v državo Espirito Santo in napadlo italjansko nalbino. Ubili so 6 Italijanov, 4 pa ranili. Lahov pač nikjer ne marajo, zato nabira italjanski slepar iz Vidma raje slovenske kmete za Brazilijo. Pozor!

(Orjaško ribo) so ujeli srbski ribiči v Donavi blizu Oršove. Riba tehta 198 kilogramov in ima 27 kilogramov kavijara. Vredna je 400 gld.

(Topovi brez ognja in poka.) Neki francoski častnik, polkovnik Humbert, je iznašel top, s katerim se bode dalo streljati brez ognja in poka. Francoska vlada je dala poskusiti ta top in poskušnja se je obnesla povoljno. Vojno ministerstvo namerava zaresno lotiti se te stvari.

(Koliko stane uprava jednega parnika.) Neki ameriški list je izračunal, da stane parnik, ki vozi od Hamburga v Novi Jork, v teku jednega tedna nič manje nego 100.000 gld., ako se zračunijo vse potreščine in plače služabnikov na parniku.

Loterijne številke.

Trst	20. novembra 1897:	56, 48, 4, 68, 7
Linc	»	»
	»	9, 17, 39, 30, 80

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obrazcih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana **Hennebergova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, kari-rana, pisana, damast itd. (blizu 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo **G. Henneberg** (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Naznanilo.

4-4

Dr. Franc Jurtéla

ima od danes naprej svojo odvetniško pisarnico v Ptuji, v novem hramu Posojilnice, Florijanske ulice št. 2. I. nadstropje.

Na Ptuji, dne 2. nov. 1897.

Organist,

dobro izurjen v orglanji in petji, išče službe, katero želi takoj ali vsaj ob novem letu nastopiti. Pripravljen bi bil tudi zraven prevzeti službo kacega pisarja ali podučevanje na glasovirji. Kdo in kje? pove upravištvo tega lista. 2-2

Jedino pravi
Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja
v Pregradi

pri Rogatec-Slatini.

Preskušeni in potrjeni od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristnejše, najreelnejše in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in pljučne bolestiti, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tverka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balsam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbo. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znakih. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 19-30

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Pri dobrem pastirju!

Otvoritev štacune!

Vljudno naznanjam, da sem v Mariboru odprl

štacuno manufakturnega in drobnega blaga na Tegetthoff-ovi cesti št. 23 (poleg hotela „Stadt Wien“).

Moje delovanje v tej stroki, moje znanje in poznanje ter moje zveze z najboljšimi tverdkami mi dajo upanje, da bo imelo to podjetje tudi vspeh.

Ob enem priporočam, svojo bogato zalogo volnine za možko in žensko obleko, kakor tudi platna in perila po sistemu „Jäger“ in svilnatih robcev.

Prodajal bom po nizki ceni, skrbno in dobro postregel vsakemu. Zato prošim za naklonjenost in obilni obisk.

Z najodličnejim spoštovanjem

Henrik Schrey.

2-2

Pri dobrem pastirju!

30 dni čas poskušnje.

5-letno pismeno jamstvo.

WERTHEIMOV
šivalni stroji.

Jako izv. čisto tiho šivajoč stroj za obitelji in za obrt.

Visok stroj za obitelji. gld. 35.50.

Vsak stroj, ki se v času poskušnje dobro ne obnese, vzajem na lastne stroške brez zadržka nazaj.

Agentov ni, zato prodajam za polovico navadne cene najboljšo robo. Zahtevajte cenike in obrazce šiva.

Posiljam na vse kraje cesarstva. — Zaborj zastoj,

Razpošiljatelj šivalnih strojev 1-4
Louis Strauss.

zalagatelj društva c. kr. državnih in železniških uradnikov in učitelj. semenišča. Dunaj IV. Margarethenstr. 12. dn.

Pred dvema mesecema ste mi poslali Wertheimov šivalni stroj, imenovan „veliki Ringschiff št. 34“, ki ustreza vsem potrebam. Posebno pripomnim, da teče lahko, hitro in brez ropota. Hvala za naglo postrežbo in dobro okovarjeno pošiljatev. Delal sem že na kakih dvanajstih strojih, a noben mi ni tako ugajal, kakor Wertheimov „Ringschiff“.

V Seegu (Češko) meseca julija 1897.

Karol Rettinger, krojaški mojster.

V najem

se da pri neki farni cerkvi v ormoškem okraju pol štacunarske hiše. Kraj in hiša sta posebno pripravna za pekarijo ali pa za trgovino z raznim blagom, koja obrt je že zdaj na hramu. Več pove uprav. 1-3

Ponujam

7-12

pod zanesljivo pošteno postrežbo popolnoma friško blago: kavo, kilo po gld. 1'20, 1'30, 1'40 itd. rosine, cvebe, vampere, rožiče, orehe, lešnike, mandeljne, pinole, češple, fige, citrone in arancine, kakor tudi izvrstnega čaja, ruma, čokolade, olja in parno pšenično moko. Milan Hočevar, Celje, glavni trg.

V vsakem pošteno oddajnem okraju, v vsaki občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot 23

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za boleznike in okrevance, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 52

Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21

P. n.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo

veliko zalogo suknenege, platnenege in modnega blaga

za možke in ženske obleke vsake vrste štofov, kamgarnov in lodna, črne gladke in pisane kašmirje od najcenejše do najboljšje vrste in najnovejše volnatne zimske in židane robece. — Narejene bele, pisane in Jägerjeve srajce, kolirje, manšete in najnovejše zavratnike, katere prejeman iz najboljših tovarn.

Veliko zalogo vsake vrste odej in kocov.

Zagotavljam vsakemu po nizkih cenah pošteno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Dolenc.

6-6

Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno

Razglas.

V šolskem letu 1897/98 se razpišejo štiri štipendije v znesku po 300 gld. na leto za medicince s štajersko domovinsko pravico. Pogoji so sledeči: prošnjik mora imeti domovinsko pravico na Štajarskem, ter se z reverzom zavezati 8 let službovati kot zdravnik v kraju, odločenem mu od dež. odbora, kjer pa subvencija ne bo znašala pod 400 fl. Ako prošnjik ni polnoleten, naj reverz podpiše oče, ali jerob, ali urad, v čigar varstvu se nahaja prošnjik. Prošnja s krstnim listom, domovnico, spričevalom dogotavljenih študij in reverzom naj se pošlje do 15. grudna t. l. deželnemu odboru.

V Gradcu, dne 12. nov. 1897.

Štaj. deželni odbor.

V najem želim vzeti hišo za trgovino v primer-nem kraju. Ponudbe naj se pošljejo upravništvu „Slov. Gospodarja“. 1-2

Zmanjševalna dražba

stavbe nove šole pri Sv. Joštu na Kozjaku se bode vršila na licu mesta, dne 9. grudna t. l. ob 11. uri predpoldne. Stavba je proračunjena na 4798 gld. 80 kr.; varščine je položiti 10%; stavbeni pogoji in načrt leži na ogled v sedanji šoli. 1-2

Kr. šol. svet Št. Joški na Kozjaku.

J. N. Peteršič, Ptuj,

nasproti velike vojašnice (Ungarthor-gasse št. 6) zraven pošte,

trgovina knjig, papirja, galanterijskega in norimberskega blaga, pisalnega in risalnega orodja priporoča p. n. pisarnam, čast. duhovščini, g. učiteljem, slav. občinam, slav. krajn. šol. svetom, slav. društvom, kakor vsem gg. trgovcem in slav. občinstvu svojo novo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatega papirja (za cvetlice), za vezanje knjig itd.

Zalogo raznih sedaj novo upe-ljanih pisank in risank, dobrih svinč-nikov, kakor angleških peres.

Nadalje priporočam zavitke za pisma raznih velikosti in barv, pe-resnike, črnilo, tablice, črtalnike, ra-dirke, krede, gobice, pušice in škatlje za peresnike, torbice, knjižice za be-ležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah.

Posebno lep izbor papirja in za-vitkov v mapah in elegantnih škat-ljah (kasetah).

Najbolje strune za citre, gosli, kitare in tamburice. Velik izbor tint-nikov, albumov in okvirov za foto-grafije, spominice, žepne nože, moš-njice za denar, vsakovrstne pipe, izprehodne palice in vseh drugih v galanterijo spadajočih predmetov.

Nadejaje se, da me bode slav. občinstvo v mojem novem povzetju vsestransko podpiralo, beleži z vele-spoštovanjem
Gornji.

Potrebno za hišo in pisarno.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru
je ravnokar izšel in se dobi

Slovenski koledar 1898.

za na steno.
Cena 12 kr., po pošti 2 kr. več.

Tiskan v treh barvah!

V. Blankova

tiskarna, knjigoveznica, knjigarna in trgovina s papirjem
Glavni trg 6, v Ptuj, Glavni trg 6,
nasproti farne cerkve.

Eichmannove in drug. — Arnau na/A. — pisanke in risanke po original. tovarn. ceni.

Pisanke vseh vrst . . . 100 kom. gld. 1.50

Risanke 2.70

Bogata zaloga pisalnega papirja "vseh" vrst, pisalnega orodja, ploščic in peresnikov. Vse to se oddaja tudi na debelo. Nadalje se nahajajo v zalogi šolske in občinske tiskovine, šolske knjige najnovejših izdaj. (Prekupci dobijo 10% popusta).

— Prettenhoferjevi zvezki, —

à 10 listov, se oddavajo, dokler jih je kaj v zalogi, pod nakupno ceno 100 kom. za 1 gld. 30 kr.

☛ Cenilniki na zahtevo brezplačno. ☚

Priporočevaje svojo zalogo p. n. občinstvu, beležim

Z odličnim spoštovanjem

3-3

V. Blanke.

Kako se napravlja Barthelovo apno za poklajo?

Napravlja se tako-le: V velikih kotlih se s parom odpravi lim iz kostij, ki se nato v veliki vročini sežgejo, zme-ljejo in presejeje. Pri tem načinu izdelovanja postane ap-nena klaja čista, bela in redilna, ker ima v sebi 40—45% fosforove kisline, ker se iz 135—140kg očiščenih kostij dobi komaj 100kg belega apna za poklajo.

Ni se pa obnesel stari način pripravljanja apna za klajo, pri katerem se je rabila apnenica in apnena kislina, ker je pri tem načinu bila potrebna tudi žveplena kislina, ki se pa ni dala popolnoma odpraviti iz apna za klajo, ampak je je ostalo v njem po 0.2—0.5%, vsled česar je živina prej shušjala, kakor si opomogla.

To apno za poklajo ima tudi samo 28—32% fosforove kisline. Zato je goljufno, ako brezvestni fabrikantje in agenti kot apno za klajo prodajajo neko tvarino, ki ni nič drugega, nego zamlete kosti brez lima. Kupec se s tem oškoduje dva-kratno: preplača slabo, dostikrat celo škodljivo poklajo.

(Izpisek iz Barthelovih sporočil št. 6, ki se na zahtevo pošljejo gratis.)

5 kgr. apna za poklajo za poskus 1 gld. iz Dunaja.

100 kgr. apna za poklajo 12 gld. iz Dunaja ali Prage.

Mihael Barthel in drug. — u. 1781. — Dunaj, X., Keplergasse, 20.